

Ngày Đó, Tháng Tư Năm 1975

Tiểu Tử

Năm nay tôi 80 tuổi. Vợ tôi thường nói với mấy con:

- Ông bà mình nói người già hay sanh tật, đúng quá! Bây coi: ba bây bây giờ sáng nào uống cà phê xong cũng lại đứng trước tấm lịch tháng treo ở phòng khách, nhìn trầm ngâm một chút rồi lấy bút gạch chéo ô vuông đề ngày hôm qua! Chi vậy hồng biết? Hỏi ông thì ông nói gạch để nhớ rằng đến ngày này tháng này mình vẫn còn trôi sông lạc chợ! Trời đất ! Định cư ở Pháp từ hơn ba mươi năm chớ phải mới đây đâu mà đi gạch lịch từng ngày! Ông còn nói gạch để coi chừng nào mình mới thôi gạch để về lại Việt Nam ...

Câu nói của tôi là sự thật nhưng vì vợ tôi không hiểu nên cho là tôi già sanh tật ! Làm sao giải thích được mỗi lần tôi gạch chéo một ngày như vậy tôi có cảm tưởng như là tôi vừa nhích lại gần quê hương một chút - một chút thôi - đủ để nuôi hy vọng thấy một ngày nào đó mình vẫn còn sống mà trở về ...

Sáng nay, cũng giống như mọi ngày, tôi cầm bút gạch chéo ô vuông ngày hôm qua. Ô vuông ngày hôm nay đập vào mắt tôi làm tôi giật mình: ngày này, năm 1975! Tôi bỗng nhớ ra, nhớ rõ, những gì đã xảy ra ngày đó, nhớ như in. Rồi sợ «cái ngày đó» nó vượt khỏi ký ức vốn đã quá hao mòn của tuổi già, tôi vội vã lấy giấy bút ghi lại ...

* * *

... Hồi thời trước 75, tôi làm việc cho một hãng dầu ở Việt Nam, phụ trách nhập cảng xăng dầu từ Singapore vào kho dầu Nhà Bè để cung ứng cho thị trường dân sự và quân sự miền nam Việt Nam. Vì trong xứ có giặc nên thị trường quân sự chiếm 60%, trong đó xăng máy bay dẫn đầu. Các bạn tôi trong quân đội giải thích cho tôi biết rằng ở chiến trường Miền Nam sự yểm trợ của không lực là quan trọng nhất. Do đó, tôi luôn luôn theo dõi sát tình hình dự trữ xăng máy bay ở các kho dầu Miền Nam, từ kho Nại Hiền Đà Nẵng dẫn xuống kho Cần Thơ thông qua kho lớn ở Nhà Bè ...

Vào cuối tháng 5 năm 1975, sau lệnh triệt thoái cao nguyên, tình hình quân sự trở nên ồ ạt. Sự trở tay không kịp, tôi còm-măng Singapore một tàu xăng máy bay. Hay tin này, hãng bảo hiểm có hợp đồng với hãng dầu tôi làm việc đánh điện phản đối, không cho tàu dầu qua Việt Nam viện cớ tình hình bất ổn. Đánh điện qua, đánh điện lại, cù cựa cả tuần họ mới bằng lòng cho tàu dầu qua, với điều kiện phải có hộ tống của Navy Mỹ họ mới cho tàu vào sông Sài Gòn để cập kho Nhà Bè !

Tôi báo cáo với ban giám đốc vì lúc đó ở kho lớn Nhà Bè trữ lượng xăng máy bay chỉ còn đủ có bảy ngày tác chiến của không quân. Ban giám đốc chấp thuận điều kiện của hãng bảo hiểm. Tôi vội vã gọi điện thoại lại cơ quan yểm trợ Mỹ để xin hợp khẩn. Ông trưởng sở trả lời :«Tôi sẽ đến ngay văn phòng ông. Cho tôi mười phút!». Tôi quen ông này - tên W, thường được gọi là «Xếp» - nhờ hay đi họp chung. Ông ta dễ thương nhã nhặn, biết chút đỉnh tiếng Pháp nên lần nào gặp tôi cũng nói: "Bonjour ! ẹa va ?" (Chào ông! Mạnh hả?)

Xếp W đến văn phòng tôi với hai người phụ tá. Tôi đã làm sẵn hồ sơ nên sau khi mời ngồi, tôi trao ngay cho họ để họ dễ theo dõi những gì tôi sẽ trình bày. Mười phút sau, tôi kết luận xin can thiệp gấp để tàu dầu xăng máy bay của hãng tôi được hộ tống, không quên nhắc lại điểm chánh yếu là trữ lượng xăng máy bay chỉ còn đủ để chiến đấu trong vòng có bảy bữa !

Nghe xong, Xếp W xin phép bước ra ngoài gọi radio về trung ương. Một lúc sau, ông trở vào, nét mặt và giọng nói vẫn tự nhiên như chẳng có gì quan trọng hết:

- Rất tiếc ! Chúng tôi không giúp được! Thôi! Chúng tôi về! ời đang nghe nghẹn ngang ở cổ thì ông W vỗ vai tôi nói nhỏ bằng tiếng Pháp:

- Allez vous en! (Ông hãy đi, đi!)

Ra đến cửa phòng, ông ngừng lại nhìn tôi, gật nhẹ đầu một cái như để chào nhưng tôi nghĩ là ông muốn nhắc lại câu nói cuối cùng "Allez vous en!" (Ông hãy đi, đi !) ...

Tôi ngồi bất động, nghe tức tràn lên cổ vì thấy mình bất lực quá và cũng nghe thương vô cùng cái quê hương nhỏ bé của mình, nhược tiểu đến mức độ mà khi cần nắm tay để kéo đi theo thì «họ» dấn ... đầy đường cái nhẵn «hai bàn tay nắm lấy nhau» để chứng tỏ sự thật tình «khảng khí», rồi khi không còn cần nữa thì cứ tự

nhiên buông bỏ không ngưng tay giấu mặt, vì biết mười mười rằng «thằng nhược tiểu đó không làm gì được mình !»

Tôi ráng kèm xúc động, bước qua phòng họp của ban giám đốc, chỉ nói được có mấy tiếng:

- Chánh quyền Mỹ từ chối!

Sau đó, tôi đánh điện qua Singapore, cũng chỉ bằng một câu: «Không có hộ tống». Họ trả lời ngay «OK! Good Luck!» (Nhận được ! Chúc may mắn!) Hai chữ cuối cùng, trong hoàn cảnh này và vào thời điểm này, nghe sao thật đầy chua xót !

Thấy mới có ba giờ chiều, nhưng không còn lòng dạ đâu để ngồi lại làm việc nên tôi lái xe về nhà. Tôi lái như cái máy, cứ theo lộ trình quen thuộc mà đi. Về đến trước nhà, tôi bỏ xe ngoài ngõ, đi bộ vô. Vợ tôi chạy ra, ngạc nhiên:

- Sao về vậy anh?

Tôi không nói được gì hết, chỉ gục đầu vào vai vợ tôi rồi bật khóc. Vợ tôi chưa biết những gì đã xảy ra nhưng chắc nàng đoán được rằng tôi phải đau khổ lắm mới phát khóc như vậy. Cho nên nàng vừa đưa tay vuốt vuốt lưng tôi vừa nói, giọng đầy cảm xúc:

- Ở... Khóc đi anh ! Khóc đi!

Ngày đó, tháng tư năm 1975 ... Đúng là ngày này!